

מדוע טוב שהמדינה ביטלה את המתווה שהושג עם האו"ם?

על פי המתווה, ישראל מחויבת לקלוט 16,250 מסתננים, והאו"ם התחייב ליישב במדינות מערביות מספר דומה. לפחות 15,000 מסתננים נוספים, כולל ילדים, אינם כלולים בהסכם זה ובפועל יישארו כאן גם כן, כך שישאל תקלוט למעשה מעל 30,000 מסתננים. המספר הזה יכפיל את עצמו כאשר יגיעו מהגרים נוספים במסגרת איחוד משפחות, תהליך שכבר החל ועתיד להתחזק.

על אף שמנסחי ההסכם הציגו מתווה שפוטר לכאורה את המדינה מלדון בבקשות מקלט ובעתירות נוספות של מסתננים, למעשה המדינה תהיה חייבת לדון בדרישותיהם של אותם 15 אלף המסתננים שההסכם לא חל עליהם.

המתווה מתפרש על פני 5 שנים, שהם נצח במונחים פוליטיים. עד אז התנאים שאפשרו את המתווה עשויים להשתנות אצל כל אחד מהצדדים: נציב האו"ם לפליטים יכול להתחלף, הרכב הממשלה בישראל עלול להשתנות, וכך גם המצב הפוליטי במדינות הקולטות. למרות זאת, על פי המתווה ישראל מתחייבת לעצור כבר עכשיו כל התנעה של מהלך להרחקת מסתננים בתמורה להבטחה עמומה של האו"ם, שספק אם יוכל לקיים בבוא הזמן.

מבחינת קצב יציאת מסתננים מישראל, מתווה האו"ם לא עדיף על פני המצב הקיים. מאז 2013 יצאו מישראל 4,000 מסתננים בשנה בממוצע. ניתן להעריך שעל פני חמש שנים, מסתננים רבים יותר עתידים לצאת מישראל ללא מתווה האו"ם, ומבלי שהמדינה תיאלץ לקלוט עשרות אלפים מהם כפי שההסכם מחייב.

המתווה הבטיח פיזור מסתננים ברחבי ישראל ופירוק ריכוזים כמו בדרום תל אביב, אך אין לו כלים ליישם זאת, מכיוון שהוא לא מאפשר פיזור כפוי. כפי שבכל העולם מהגרים נוטים להתרכז באזורים חלשים, גם בישראל לא יהיה ניתן למנוע מצב כזה הלכה למעשה.

לבסוף - המתווה שולח מסר ברור למהגרים פוטנציאליים באפריקה ששוקלים לצאת למסע: כדאי להסתכן לישראל, ועם מעט סבלנות בסוף תתקבל תעודת זהות כחולה, או אזרחות אירופית או קנדית. גם 100 אלף המהגרים הלא חוקיים האחרים שכבר נמצאים בישראל עלולים להפנים את המסר הזה.

